

دستاوردهای یک جلسه نظارت بالینی

سولماز مهدوی

دبیر درس تربیت‌بدنی

آموزشی را به دو قسمت تقسیم کرده بود و تعداد زیاد دانش‌آموزان که در این فضای بسیار نامناسب بازی می‌کردند، از موارد قابل تأمل بود.

همراه همکار تربیت‌بدنی به دفتر مدیر مدرسه رفتیم. پس از سلام و احوال‌پرسی از همکارانم خواهش کردم تا مجموعه فعالیت‌ها و اقدامات صورت گرفته در آموزشگاه را بازگو کنند و اگر مستنداتی همراه دارند ارائه دهند. سپس با طرح موضوع و صحبت دربارهٔ مسائل و موانع پیش رو در اجرای درس تربیت‌بدنی، آگاهی‌بخشی از صدمات و خطرات احتمالی به‌ویژه برای دانش‌آموزان و مشکلات حقوقی متعاقب آن و بیان اهمیت مسئله ایمن‌سازی تجهیزات و تأمین فضایی مناسب برای آموزش درس تربیت‌بدنی توسط مدیر آموزشگاه، با همفکری یکدیگر، این موارد به‌عنوان راهکارهای پیشنهادی مطرح و در دفتر بازدید مدرسه ثبت شد:

۱. بر طبق بخشنامه، به‌عنوان اولین قدم در جهت رفع موانع و مشکلات موجود، معلمان تربیت‌بدنی آموزشگاه موارد غیر ایمن را کتباً به مدیر مدرسه اعلام و مسئولیت رسیدگی را مستقیماً به مدیر محترم واگذار کنند.

در اوایل آذرماه، جلسهٔ کمیتهٔ تخصصی درس تربیت‌بدنی با حضور معاون، کارشناس و اعضای گروه آموزشی شهرستان گرگان و ... برگزار شد. یکی از مواردی که در این جلسه مطرح شد مربوط به آموزشگاهی دخترانه در دورهٔ تحصیلی ابتدایی بود که با حیاطی کوچک و غیرایمن، فضایی مناسب برای تشکیل کلاس درس تربیت‌بدنی نداشت. نکتهٔ حائز اهمیت دیگر این بود که با توجه به دارا بودن هجده کلاس آموزشی، برخی از روزهای هفته، هم‌زمان دو کلاس تربیت‌بدنی توسط دو معلم در این فضای کوچک و غیرایمن برگزار می‌شد که احتمال صدمات جسمانی و در پی آن ایجاد مشکلات حقوقی برای همکاران را افزایش می‌داد.

در انتهای جلسه مصوب شد که در اولین فرصت برای نظارت بالینی به آموزشگاه مذکور برویم و مشکلات و موانع پیش رو را از نزدیک بررسی کنیم. بدین منظور، ابتدا هماهنگی‌های لازم برای بازدید از سوی کارشناس تربیت‌بدنی اداره با مدیر و معلمان تربیت‌بدنی آموزشگاه انجام شد.

وقتی وارد حیاط آموزشگاه شدم زنگ تفریح بود. رعایت نشدن فاصلهٔ مناسب بین دیوارها و خط‌کشی میادین ورزشی مدرسه، عدم ایمن‌سازی میله‌های والیبال و بسکتبال، نزدیکی یکی از تخته‌های بسکتبال به شاخه‌های درختان باغچه، وجود یک سکو و چند پله در وسط حیاط مدرسه که همان فضای کوچک

همواره اعتقاد ما بر این است که با همکاری و همدلی یکدیگر می‌توانیم شرایط نسبتاً مطلوبی را برای انجام فعالیت‌های جسمانی دانش‌آموزان در راستای کسب مهارت، آمادگی، دانش، نگرش مثبت به زندگی و جامعه ایجاد کنیم

۲. با همکاری کارشناس محترم شهرستان، تجهیزات و فضای آموزشگاه ایمن‌سازی شود: برای میله‌های والیبال و بسکتبال پوشش محافظتی تهیه شود. در ضمن، با توجه به نزدیکی یکی از حلقه‌های بسکتبال با درختان موجود در حیاط، حلقه غیرایمن از دیوار برداشته شود و آموزش تکنیک‌های مقدماتی رشته بسکتبال توسط حلقه ایمن انجام شود.

۳. مدیر آموزشگاه برای رفع مشکلات موجود در روزهایی که دو کلاس تداخل فضای آموزشی دارند- به صورت موقت- فضای نمازخانه را در اختیار یکی از این دو کلاس بگذارد و فضای آموزشی حیاط را برای کلاس دیگر آماده سازد.

۴. مدیر آموزشگاه با همکاری کارشناس به‌منظور کیفیت‌بخشی به درس تربیت‌بدنی پیگیر اجاره سالن‌های ورزشی همجوار آموزشگاه باشد تا در جلسات آینده، حداقل یکی از کلاس‌ها در سالن ورزشی تشکیل شود.

۵. در انتها مقرر شد موارد قابل پیگیری تا اواخر آذرماه اجرا شوند و در هفته آخر آذرماه تاریخی برای جلسه دوم نظارت بالینی از آموزشگاه تعیین شود. با شنیدن صدای زنگ کلاس، یکی از همکاران که قرار شده بود آن روز کلاس آموزشی خود را در حیاط برگزار کند، به کلاس رفت و دانش‌آموزان را به حیاط هدایت کرد. من در گوشه‌ای ایستادم و اجرای یک جلسه درس تربیت‌بدنی را مشاهده و فرم‌های بازدید را تکمیل کردم. در انتهای کلاس، مواردی که براساس چک‌لیست نیاز به بررسی داشت را با اجازه و هماهنگی ایشان از دانش‌آموزان پرسیدم. در خاتمه برای بهبود کیفیت آموزش پیشنهادهایی در خصوص نحوه گروه‌بندی دانش‌آموزان و آموزش برخی سرفصل‌های کتاب راهنما با توجه به فضای کوچک آموزشی، اهمیت ثبت فعالیت‌های دانش‌آموزان و ارزشیابی مستمر آن‌ها در دفتر ثبت شاخص و ... خدمت ایشان مطرح کردم. پس از تقدیر و تشکر از زحمات کادر آموزشی و تأکید بر اجرای موارد قابل پیگیری از آموزشگاه خارج شدم و نتیجه جلسه اول نظارت بالینی خود را با کارشناس مسئول و اعضای گروه آموزشی شهرستان در میان گذاشتم.

یک هفته بعد، در جلسه کمیته تخصصی درس تربیت‌بدنی استان که با حضور معاونت تربیت‌بدنی و سلامت و اعضای گروه آموزشی برگزار شد، مشکلات مربوط به آموزشگاه‌های مورد بازدید در استان و

آموزشگاه مذکور، عنوان و راهکارهای پیشنهادی ارائه و بررسی شد. معاونت محترم تربیت‌بدنی و سلامت استان نیز برای رفع موانع موجود در اجرای درس تربیت‌بدنی که از دغدغه‌های همیشگی ایشان است، مساعدت و همراهی خود را اعلام فرمود.

اواخر آذرماه، پس از هماهنگی مجدد با معلمان تربیت‌بدنی و مدیر آموزشگاه به مدرسه رفتیم. از سوی مدیر مدرسه دفتر ثبت شاخص در اختیار همکاران تربیت‌بدنی قرار گرفته و فعالیت‌های دانش‌آموزان ارزشیابی مستمر براساس کتاب راهنمای معلم در آن ثبت شده بود.

پوشش محافظتی برای میله‌های والیبال و بسکتبال با معرفی کارشناس محترم و پیگیری کادر آموزشی انجام شده و حلقه نایمن بسکتبال از روی دیوار برداشته شده بود. همچنین با پیگیری‌های کارشناس تربیت‌بدنی و مدیر محترم، یکی از سالن‌های ورزشی همجوار برای چند روز در هفته به صورت رایگان در اختیار آموزشگاه قرار گرفته بود و با برنامه‌ریزی به‌ویژه در روزهایی که دو کلاس تداخل فضای آموزشی داشتند یکی از کلاس‌ها در سالن ورزشی مذکور تشکیل می‌شد. مدیر آموزشگاه بیان کرد با توجه به اینکه در نیمه سال تحصیلی هستیم نتوانسته است سالن ورزشی را به صورت کامل و برای تمام روزهای هفته هماهنگ کند، اما قول مساعد داد که ان‌شاءالله برای سال تحصیلی آینده تمام تلاش خود را خواهد کرد.

خوشبختانه با پیگیری‌ها و تلاش‌های انجام شده، آموزشگاه تا قبل از شیوع و پروس کرونا و تعطیلی مدارس به شرایط قابل قبولی برای اجرای درس تربیت‌بدنی رسیده بود. از زحمات بی‌دریغ مدیر محترم و معلمان تربیت‌بدنی آموزشگاه تقدیر و تشکر کردم و به این مسئله پی بردم که با ایجاد روابط انسانی بر مبنای حفظ احترام متقابل بین مدیر، معلم تربیت‌بدنی و ناظر و نیز بیان درست و دلسوزانه دغدغه‌ها و مطالبات سازمان، می‌توان مدیران مدارس را با اهداف آموزشی مرتبط با رشته خود که همانا ارتقای سطح سلامت جسمانی و روانی دانش‌آموزان است، همسو کرد. همواره اعتقاد ما بر این است که با همکاری و همدلی یکدیگر می‌توانیم شرایط نسبتاً مطلوبی را برای انجام فعالیت‌های جسمانی دانش‌آموزان در راستای کسب مهارت، آمادگی، دانش، نگرش مثبت به زندگی و جامعه ایجاد کنیم.